

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura slovacă maternă

Testul 2

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Je daný nasledovný text:

Sitniansky vatrár – Jozef Horák

Keď už všetky skupiny zmizli v tme, Hassan velil nasadať na kone. Jazdci vysadli a úzkym chodníkom hnali kone do vrchu, kým sa dalo. Keď vrch už bol veľmi strmý, zosadli, vzali kone za uzdy a šli pešky. Asi pol hodiny cesty pred končiarom Sitna zastali, našli záštitu za húštinou a ta zaviedli kone. Pri koňoch ostali traja chlapi, aby ich zvládli, keby ich niečo splašilo, a Hassan s najmocnejším z nich vykročil na vrchol.

– Dosť nás je dvoch na d'aura, – povedal. – Ak by sme dlho nechodili, prídte za nami! – doložil potom a o chvíľočku zmizli ostatným z očí.

Tuho kráčali cez húštiny, aby nestrácali darmo ani minútu, a asi o pol hodiny spomalili krok, lebo vatrárova skrýša bola neďaleko. Ticho sa prikrádali od stromu k stromu a spoza balvana za balvanom. Naraz pomedzi stromami zazreli slabú žiaru ohňa. Hassan, ktorý šiel popredku, pravou zadržal druhu, stal si za iný dub a pozoroval. Na čistinke pri svetle vatry bolo vidno obďaleč od koliby postavu ozrutného človeka, pri kolibe hromady poukladaných polien. Turci obišli polkruh, aby sa dostali vatrárovi za chrbát, potom ticho, pozorne sa prikrádali k nemu bližšie a bližšie. Už len niekoľko radov stromov bolo medzi nimi a Obuchom, keď Hassan prudko šklbol svojho druhu za ruku a vyrútil sa z lesa na čistinku. Jeho druh za ním. Niekoľko skokov a boli obaja pred kolibou a pred vatrárom, ktorý sa na šuchot prudko obzrel. Keď pobadal dvoch chlapov, bežiacich z lesa, zarazil sa a prekvapený hľadel na neznámych. Turci boli od neho už dva skoky, keď vatrár naraz zacítil, že je zle. Rýchlo ako strela sa zohol, schytil hodný drúk, čo mu ležal pri nohách a skríkol:

– Maťo! Maťo!

No druhý výkrik ledva stačil dokončiť. Turci boli už tesne pri ňom a hnali sa na neho. Obuch sotva stihol odskočiť na dva kroky a ohnať sa drúkom. Ale keď videl, čo je vo veci, zúrivosť ho pochytila, i zašvihal zo päť ráz drúkom okolo seba sem a ta. Keď piaty či šiesty raz švihol, začiahol Hassanovu ruku, ktorá mierila na neho šablou. Šabl'a odrkla kamsi ďaleko do trávy a Hassan zavrčal od bolesti ako lev a zhrbil sa.

Táto podarená obrana útočníkov na chvíľu zmatla. Zastali v divom postoji, Hassan sa vystrel, poobzeral sa za svojou šablou, ale keď ju nikde nevidel, skríkol na druhu:

– Bi!

Sám sa potom s holými rukami vrhol na Obucha.

Obuch jastiril na každý pohyb útočníkov, odskakoval ku kolibe, oháňal sa na obe strany drúkom zas skríkol:

– Maťóóó!

– Tu som, otec, čo je? – bolo počuť spoza neďalekého stromu a bystrý chlapec skočil vzápätí na čistinku pred kolibu.

Keď zazrel neznámych chlapov, útočiacich na otca, a otca, oháňajúceho sa ťažkým drúkom, na chvíľu zdrevenel od strachu. Srdce sa mu strepotalo v prsiach, že mu ich išlo roztisnúť, ale hneď vtom začul otcovo volanie: „Pomôž!“

Napište odpoveď na každú z nižšie uvedených požiadaviek vzťahujúcich sa na daný literárny text. Odpoveď napíšte na miesto určené v zadaní každej požiadavky.

1. Nasledujúce výroky doplňte vhodným vysvetlením.

3 body

Sujet majú len literárne diela a hry. V

dielach nenachádzame sujet, básnik v nich vyjadruje priamo svoje city a myšlienky.

2. Vyberte jednu z uvedených možností:

Koľko chlapov strážiło kone v húštine pod končiarom Sitna?

- a) traja chlapi
- b) dvaja chlapi
- c) päť chlapov
- d) jeden chlap

2 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Vyberte jednu z uvedených možností:

Koho si zavolał Obuch na pomoc, keď bol napadnutý Turkami?

- a) ostatných vatrárov
- b) vojakov zo Štiavnice
- c) svojho syna Maťa
- d) nikoho, bránil sa sám

2 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. Formou poznámky napíšte priebeh súboja medzi Obuchom a Hassanom.

6 bodov

5. Označte písmenom X pravdivosť, respektíve nepravdivosť každého výroku vychádzajúc z informácií uvedených v danom literárnom texte.

6 bodov

Výrok	Pravdivý	Nepravdivý
a. Jazdci zosadli z koni a strmým vrchom šli pešo.		
b. Hassan zobral so sebou päť vojakov a pobral sa k Obuchovi.		
c. Vatrár zacítil, že je zle a volal si na pomoc Maťa.		
d. Obuch začiahol Hassnovu ruku, v ktorej držal šabl'u.		
e. Hassan prikázal svojmu druhovi, aby prestal útočiť na Obucha.		
f. Maťo sa neozval svojmu otcovi.		

6. Vysvetlite slovné spojenia: a) „zúrivosť ho pochytila“, b) „zdrevenel od strachu“.

4 body

7. V rozsahu 8 - 16 riadkov napíšte obsah citovanej ukážky.

7 bodov

SUBIECTUL AL II-LEA

(40 de puncte)

Je daný nasledovný text:

Už odpradávná ľudia využívali skaly pre svoje príbytky. Nájdeme ich po celom svete. Najznámejšie sú v Jordánsku, v Južnej Amerike, Iráne či vo Francúzsku. No vedeli ste, že sa nachádzajú aj na Slovensku?

Za maličkou obcou Lišov neďaleko Dudiniec sú v skale vytesané obydlia. Vznikli pravdepodobne okolo roku 1554 v období tureckých nájazdov, keď obyvatelia hľadali útočisko pred dobyvateľmi. Obydlia boli využívané celoročne, aj preto sa tam nachádzalo viacero miestností. Dômyselní obyvatelia tu mali dokonca aj tajné chodby. Ak by nepriateľ zaútočil, mohli cez tunel utiecť alebo napríklad svojich protivníkov mohli v noci prekvapiť odzadu. Ako dlho tieto obydlia budovali, zrejme nie je, no narobiť sa museli dosť, pretože najväčší priestor má dĺžku až okolo 30 m. V minulosti slúžil aj ako sklad či vínná pivnica, do ktorej vošiel aj kôň s vozom.

Podobné obydlia sa nachádzajú aj v Brhlovciach neďaleko Levíc. V súčasnosti sú tieto skalné obydlia pamiatkovou rezerváciou ľudovej architektúry. Zaujímavosťou je, že niektoré sú obývané až dodnes.

Zdroj: O 60 sekúnd múdrejší: <https://www.youtube.com/watch?v=PBTYhLqjqQ8&t=3s>

1. Vyberte jednu z možností, v ktorej sa nachádzajú synonymá.

- a) skala, kameň, balvan, okruhliak
- b) najväčší, najrozsiahlejší, najmenší, maximálny
- c) prekvapiť, odhaliť, zaskočiť, šokovať
- d) skúsenosť, prosperita, rozvoj, zveladenie

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

2. Vyberte, v ktorom riadku sú iba prídavné mená.

- a) neďaleko, tureckých, vytesané, obývané
- b) tureckých, obývané, neďaleko, vytesané
- c) vytesané, tureckých, dômyselní, obývané
- d) obývané, slúžiť, okolo, ľudovej

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Slová v zátvorkách dajte do správneho tvaru.

7 bodov

Otázka, ako dlho (*musieť*)_____ ľudia vysekávať do (*skala*)_____ kamenné obydlia, ktoré sa v (*Lišov*)_____ zachovali po stáročia, napadne vari (*každý*)_____ návštevníkovi. Odpoveď na ňu však nikto nepozná. Malé izbičky a najmä veľké priestranné (*hala*)_____ s viditeľnými stopami precíznej ručnej (*práca*)_____ vytesané do skál v malej dedinke pri Dudinciach začínajú v posledných rokoch priťahovať nielen domácich, ale aj zahraničných (*turisti*)_____.

4. Označte rad, v ktorom sú správne napísané slová.

- a) obivateľ, jazyk, ribár, využívať
- b) jazyk, obydlia, vitesať, pivnica
- c) obidlia, obyvatel', vytesať, využívať
- d) obydlia, obyvatel', rybár, jazyk

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

5. Utvorte oznamovací spôsob daných slovies: prekvapiť, narobiť sa, utiecť, hľadať.

4 body

6. Pridajte k prídavnému menu podstatné meno tak, aby sa zhodovali v rode, čísle a páde.

4 body

malička

dômyselný

neposedné

vyšportovaní

7. Stupňujte uvedené prídavné mená: známe, využívané, tajné, veselý.

4 body

1. stupeň - pozitív	2. stupeň - komparatív	3. stupeň - superlatív

8. Z nasledujúcich viet vypíšte všetky prídavné mená a určte ich rod.

8 bodov

V súčasnosti sú tieto skalné obydlia pamiatkovou rezerváciou ľudovej architektúry. Zaujímavosťou je, že niektoré sú obývané až dodnes.

9. Ku každému druhu vety a) – d) priradiť vetu 1) – 5), ktorú predstavuje.

a	želacia veta
b	rozkazovacia veta
c	oznamovacia veta
d	opytovacia veta

1	Aká zaujímavá fotografia!
2	Kedy sa vrátia z výletu?
3	Nech sa vám darí!
4	Cestovalo sa nám dobre.
5	Napíš si domácu úlohu!

4 body

Písmená zodpovedajúce správnym odpovediam sú:

a	b	c	d

SUBIECTUL AL III-LEA

(20 de puncte)

V rozsahu 1 strany napíšte rozprávanie na tému Môj najkrajší zážitok z výletu.

Bodovanie sa udeľuje nasledovne:

1. Vonkajšia forma slohovej práce – **4 body** (po 1 bode za čitateľnosť, zreteľné grafické členenie odsekov, čistotu textu a dodržiavanie okrajov)
2. Vnútna forma slohovej práce – **14 bodov** (obsah – 4 body, kompozícia – 2 body, jazyk – 5 bodov, štýl – 3 body).
3. Celkový dojem/celkové vyznenie práce – **2 body**

Poznámka č. 1

Práca by nemala obsahovať nelogické názory, protispoločenské postoje a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Poznámka č. 2

Žiak získava body len v tom prípade, ak napíše slohovú prácu v požadovanom rozsahu.

[illegible]